

Klepel november 2020

Informatie over de Donkerte Belevingsplek

Geachte leden van museum Jan Lont, al een paar jaar is het bestuur van het museum bezig met het realiseren van een rijtuigendoors om onze historische voertuigen te exposeren. Deze voertuigen staan nu opgeborgen in de schuur van Jan Rotgans.

De realisering van de doors is voor het overgrote deel afhankelijk van subsidies. De natuur- en milieufederatie Noord-Holland is een belangrijke subsidiegever. Via een gezamenlijk project “De donkerte van het waddengebied” met de federaties van Friesland en Groningen en anderen komt er geld beschikbaar van het Waddenfonds en de provincie Noord-Holland.

In afwachting van de bouw van de rijtuigendoors

Ons museum komt voor subsidie in aanmerking op voorwaarde dat er in de rijtuigendoors een expositie wordt gerealiseerd over het thema licht: “Op pad door dag en nacht”. Bovendien dient daarbij - of in de omgeving van het museum - een zogenaamde Donkerte Belevingsplek te worden aangelegd.

De plannen voor de rijtuigendoors zijn in een vergevorderd stadium. Er is vergunning verleend, er is een houtbouwer uit Friesland benaderd, er ligt een offerte, en als de toegezegde subsidie zeker is kan met de bouw worden begonnen.

Als eerste het grond- en straatwerk en de fundering. In het voorjaar van 2021 zou de loods gereed kunnen zijn.

Voor dit project heeft het bestuur een werkgroep ingesteld met de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, de Gemeente Hollands Kroon en de Hollandskroonse Uitdaging. Voor de Donkerte Belevingsplek is gekeken naar een achttal locaties bij of in de omgeving van het museum. Na rijp beraad is gekozen voor de zuidwesthoek van het museumterrein, achter de

Herfst: stilleven van Henk Helmantel

moestuin, op de plek van de composthoop. Omdat de plek ook 's nachts bereikbaar moet zijn, zal er een schelpenpad vanaf de weg, langs de westelijke tuunwal worden aangelegd. Langs het pad komt een hekwerk, zodat bezoekers niet zonder meer het museumterrein kunnen betreden.

Aan de exacte vormgeving wordt nog gewerkt.

Zie ook de publicaties in 'de Klepel' van juli 2020 en september 2020 en op de website van museum Jan Lont.

Een zeer geslaagde taandag

Na een lange periode waarin niets meer leek te kunnen, besliste het bestuur dat er wel een kleine taandag gehouden zou kunnen worden. Een taandag in afgeslankte vorm, waarbij voorzichtigheid vanzelfsprekend geboden bleef.

De datum werd 13 september vanaf de middag. Aan het begin van de week werd er al een mooie zondagmiddag met veel wind voorspeld. En die was er.

Maar wat was het weer een taandag als vanouds! Iedereen die je sprak had het over de gezellige, gemoedelijke sfeer. Er kwamen ook mensen op de taandag af vanwege Wieringer Nieuws, de informatie op Radio Noord-Holland en in de krant, of het stukje in "Scheepspost", een digitale nieuwsvoorziening voor de scheepvaart.

Om half één werd het nieuwe fuikenbootje, dat al bij de ingang klaarlag, gedoopt door Nel Portegijs en haar dochter Monique met wadwater uit een klomp. Nel is de schoondochter van één van de vroegere fuikenbootbouwers op Wieringen. Het oude bootje was ooit door haar schoonvader gemaakt. Kees Hos die het nabouwde, werd ervoor in de bloemetjes gezet, evenals Nel en Monique.

Kees memoreerde nog dat juist dit soort kleine bootjes veel gebruikt werd door de gewone man en daarom zo belangrijk is om te bewaren en erover te vertellen hoe dat op Wieringen ging.

Het volgende onderdeel van de taandag was voor velen een verrassing: onze taanmeester Klaas de Haan werd de Lonttrofee toegekend voor zijn taanwerk en de vele informatie daarover gegeven aan iedereen die het maar weten wilde.

3

Voorzitter André Lont overhandigde Klaas de Haan de Lont-trofee, vergezeld van de woorden:

“Eén van de doelstellingen van het museum is de verhalen van het vissersleven van weleer te vertellen en voorwerpen te tonen. Een activiteit van het museum is het tanen van netten, touwen en zeilen. Het museum laat bootjes, netten en vele voorwerpen over de visserij van het voormalige eiland Wieringen zien. Jaarlijks komen hiervoor vele Wieringers en toeristen naar het Wieringer Eilandmuseum Jan Lont. Boegbeeld van het Wieringer Eilandmuseum Jan Lont voor deze activiteiten is Klaas de Haan. Klaas is vrijwilliger van het eerste uur en met zijn enthousiasme en kennis van de visserij is hij een waardevolle vrijwilliger voor het museum. De Lont Trofee is ingesteld voor personen, die zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt voor

het behoud van de Historische Cultuur op Wieringen. Om deze reden heeft het bestuur besloten om de Lont-Trofee dit jaar uit te reiken aan Klaas de Haan.”

Hoewel het Monumentendag was, werd er wel een entreprijs gevraagd. We hebben gewoon wat inkomsten nodig om te kunnen blijven bestaan! En gelukkig waren die er ook. Met al onze inspanningen hebben we € 561,-- uit verkopen en giften opgehaald. Die kwamen van de consumpties, de baksels, de soep en pannenkoeken, vis, groenten en fruit en de stekken van favoriete tuinplantjes. De entree van de taandag bedroeg € 417,-- , in totaal dus € 978,--!

Er werd meteen alweer over een nieuwe Taandag gesproken, maar wijselijk genoeg wil het bestuur daarover nog geen besluit nemen. Vooralsnog kijken we terug op een geweldig geslaagde dag.

Op de taandag geeft Kees Hos uitleg over het handmatig zeilen naaien

*Bij de tweedehandsboeken:
Ben van Rijswijk en Tineke Osinga*

Dag van het Wad

Op zondag 28 juni, de “Dag van het Wad” die elk jaar gehouden wordt om meer kennis over het Wad op te doen, bood museum “Jan Lont” het schelpen schilderen op grote Strandgapers aan. De strandgaper wordt veel op het Wad gevonden, de inhoud is dan al opgegeten. Het zijn mooie schelpen met een verhaal dat waard is om te vertellen.

De Vikingen namen op hun reizen zoveel mogelijk eetbaars mee. Op de terugtocht van Amerika werden strandgapers meegenomen die haast onbeperkt bewaard konden worden in de koudere wateren. Grote exemplaren bevatten veel proteïne en dat was juist waar de behoefte lag. Kwamen de Vikingen thuis, dan bleefden ze die schelpen niet meer, er was genoeg ander eetbaars. De schelpen werden “losgelaten”. Maar ze gedijden zó goed in de kustwateren van de Scandinavische landen dat ze zich zelfs uitbreidden. Nu komen ze langs de hele Europese kust voor. Zo komt het dat de dan toe hier onbekende strandgaper en de Vikingen door de geschiedenis met elkaar verbonden zijn.

Op de site stond het “Schelpen schilderen” als activiteit vermeld en dat was de reden dat er een aanvraag van een groepje mensen kwam voor een workshop, waaraan we graag voldeden. De resultaten ziet u hieronder.

De rechterfoto toont het bezoek van de Hotelschool The Hague op 18 september 2020. 27 internationale studenten van de Hotelschool uit Den Haag kwamen op bezoek bij ons museum. De studenten genoten bij prachtig weer van ons museum, de prachtige omgeving en de (zelf gemaakte) lunch op het terras van het museum.

Op bezoek: Boerderijenstichting Noord-Holland

“Het Oogstfeest is een ritueel geworden, waarin we als Vrienden van de Stolp elkaar ontmoeten, de balans opmaken, vieren wat er te vieren valt en naar ik hoop geïnspireerd weer naar huis gaan.” Daarmee begon Peter van Zutphen, voorzitter van de Boerderijenstichting Noord-Holland, zijn openingswoord tijdens het Oogstfeest 2020 van de Stichting in de ontmoetingsruimte van het Museum Jan Lont op zaterdagmiddag 3 oktober jl. die behalve door gasten op locatie ook via livestream te volgen was. Van Zutphen memoreerde het belang van stolpboerderijen voor het Noord-Hollandse landschap (waarvan ook ons museum getuigenis aflegt). Het thema van het oogstfeest 2020 was ‘herbestemmen en verduurzamen’. Het doel was het samenbrengen van alle doelgroepen, bewoners, liefhebbers en vakpubliek, op een *live-event*, dat vanwege de RIVM-maatregelen bewust klein gehouden werd.

Van Zutphen: “Zonder maatschappelijk bewustzijn van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden en zonder gemotiveerde eigenaren wordt het moeilijk om erfgoed te behouden en lopen we het risico in een verloederd Noord-Hollands landschap terecht te komen. Eigenaars met elkaar zijn de rentmeesters van het gehele stolpenbestand, die een steun in de rug nodig hebben van onze overheden” In dit kader keek Van Zutphen verder kritisch naar de Waarderingskaart, die momenteel in opdracht van de provincie wordt uitgewerkt door Mooi Noord-Holland, in samenhang met de Beeldbank en Stolpenkaart van

de Boerderijenstichting. “Naast een pleidooi voor zorgvuldigheid bij de wijze van inventariseren pleiten wij voor een waarderingskaart, waarbij alle stolpen dezelfde classificatie krijgen. Dus geen classificatie in twee, drie of vier categorieën -

variërend van hoge waarde (1) tot basis waarde (4) - zoals de provincie in haar opdracht aan Mooi Noord-Holland formuleerde. Immers: alle stolpen met elkaar bepalen de identiteit van Noord-Holland. Daar staan we voor, dat sluit aan bij onze doelstelling en ook bij de visie van de Provincie Noord-Holland.”

6

Thema-expositie Maarten Jungmann 2021

De werkzaamheden van de werkgroep concentreren zich steeds meer op de tentoonstelling over Maarten Jungmann. De in ons bezit zijnde tekeningen, schetsen en voorstudies zijn gereedgemaakt voor verzending naar de restaurateur in de Harskamp. Een deel ervan is gerestaureerd en weer terug op ons erf. De Jungmann-collectie wordt van uniforme lijsten voorzien, uitgezonderd het olieverfschilderij *Het Poortje*.

Begin oktober is de werkgroep op bezoek geweest bij Jannie Slotboom-Guillot. Haar vader was behalve agent van politie te Rotterdam, fervent kunstliefhebber en -verzamelaar, vooral van schilderijen van Maarten Jungmann, indertijd een vermaard Rotterdams schilder. Hij beschikte uiteindelijk over zo'n 600 werken van hem. Na zijn overlijden is het merendeel van de collectie geveild en op diverse plaatsen terechtgekomen, o.a. in Museum Boymans-van Beuningen en Museum Flehite te Amersfoort en het Maritiem Museum te Rotterdam. Een aantal werken zijn aangekocht door de heren Goudriaan en Balkenende, op wier medewerking en expertise we reeds eerder een beroep hebben gedaan.

Op woensdag 7 oktober jl. zijn deze heren opnieuw vanuit Leiden en Katwijk naar Stroe gekomen; ze hebben zich bereid verklaard een aantal schilderijen, litho's, voorstudies en tekeningen, alsmede foto's en documentatie aan ons uit te lenen. De heer Balkenende zal waarschijnlijk (!) een toespraakje houden bij de opening van de expositie, 27 maart of 3 april 2021, vooropgesteld dat dit samenvalt met de opening van het nieuwe seizoen van ons museum. De heer Goudriaan heeft aangeboden zijn boekje *Maarten Jungmann, schilder en*

bohémien bij te laten drukken. Met een nieuw omslag wil de werkgroep het in het museum verkopen.

Informatie ter plekke, met gebruikmaking van panelen, kleine en grote ezels, vitrines met foto's, catalogi, affiches en krantenknipsels wordt door de werkgroep overwogen, evenals verdere publiciteit. Tevens volgt nader bericht over contacten met musea en galeries en over transport en verzekering. .

Varia

- We kregen een rondleiding in jullie museum. Leuk! Wij vertelden de gids van het ons verrassende bezoek aan de familie Roza in Wieringerwerf. Een museum met van alles uit vervlogen tijden o.a. antieke tractoren in de schuur van boer Gerrit, antroposofische poppen en kinderserviesjes etc. van Anneke in een andere ruimte en een geweldige tuin. Wij zouden de gegevens doorgeven. Bij deze: Familie Roza, Oom Keesweg 22, 1771 ME Wieringerwerf, tel 0227601215, annekeroza@hetnet.nl Groet, Hans & Trudy Nieuwenhuijs, Driebergen
- (*Opsteker!*) Wat een interessante Klepel. Hoewel ik niet van Wieringen kom, maar veel gehoord heb over Wieringen van mijn schoonmoeder A. van Vliet-Duijcker en van Jo Daan, een nicht van mijn man, geniet ik van de leuke verhalen. Ik ben actief bij de Historische Vereniging Heiloo en hou van geschiedenis. *Bep van Vliet*
- Afgelopen vrijdag 18 september hebben we een bezoek gebracht aan uw museum. En daar zeer genoten van de uitleg en de wetenswaardigheden aldaar. We hebben afgesloten met een bakkie koffie, waarbij ik nog een vraag had. Ik zoek een stuk Wieringer zeildoek, voor een speciaal doel. Ik had het geluk aan mijn zijde, en gaf aan dat het op Wieringen zou blijven. Hieronder een foto van het toegepaste stuk zeildoek. Met veel dank aan Mart Horstman, onze gids, het was geen grap. *Met vriendelijke groet, Eldert (Wierweg)*
- Bij het opruimen van haar schuur heeft mevr. Netty Veuger onderstaand voorwerp gevonden. Ze hoopt te weten te komen wat het is. Oplossingen bij de redactie!

- Van de RaBobank ontvingen we in het kader van de Club Support €429,29 voor de toekomstige Donkerte Belevingsplek, waarvoor onze hartelijke dank.

- Ina Broekhuizen-Slot, voorzitter van de MFNH, meldt het volgende: vanwege de coronacrisis is besloten om de najaarsbijeenkomst van de MuseumFederatie Noord-Holland (die gehouden zou worden op 19 oktober) uit te stellen tot het voorjaar van 2021. De bedoeling was om deze bijeenkomst te houden in het Zijper Museum in Schagerbrug. Als de 1,5 meter-afstand ook in het voorjaar gehandhaafd blijft, is het niet mogelijk daar te gast te zijn en zullen we zoeken naar een andere locatie.
- In Kapellehof bevonden zich twee aquarellen over de Zuiderzeewerken die eigendom zijn van de gemeente Hollands Kroon en dus thuishoren in de collectie van het Museum Jan Lont. Inmiddels zijn ze in bruikleen ontvangen.
- We ontvingen een leuk bericht van Thomas Lont uit Andijk. Hij schrijft: “Laatst heb ik een man uit Friesland ontmoet en die stuurde mij deze foto. Het betreft hier een dorpje in Denemarken. Volgens een bewoner daar waren het de Vikingen, Noormannen, die vroeger op de route Noord-Ierland - Schotland - Denemarken voor de kust bij Wieringen met hun Drakars, grote schepen en kleinere scheepjes, schipbreuk hebben geleden op de Hollandse en Friese kust. Sommige Vikingen zijn hier gebleven en hebben gezinnen gesticht. Daarom zijn er Vikingvondsten van wapens en sieraden uit die tijd bij Wieringen gedaan. Verder weet ik er niet veel van af. Ik ben in 1944 in Amsterdam geboren en in mijn werkzame leven altijd buschauffeur geweest. Nu ben ik met pensioen. Daarbij heb ik vroeger vaak bij Piet Lont op de camping en de wadden op zee gevestigd. Dat wilde ik graag even laten weten”. *Adres bij de redactie bekend.*

